

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

Fakulta filozofická
Katedra antropologických a historických věd

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Jitka Zalabáková

Název práce: Sčítání lidu, domů a bytů 2011 v optice teorií identity

Vedoucí práce: Tomáš Hirt, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uvedte, do jaké míry byl naplněn):*

Cíl své diplomové práce formuluje Jitka Zalabáková na několika úrovních. Obecným cílem práce jako celku je „kritické zhodnocení fenoménu sčítání lidu, a to se zaměřením na české prostředí“ a zároveň „představení cenzu jako vysoce relevantního antropologického tématu“ (str. 8). V daném rámci autorka vytyčuje dílčí cíle, jimž se věnuje na úrovni jednotlivých tematických celků a nebo průřezově v kontextu celé své studie. Zrekapituluji některé z nich: 1) Pojednat vztah statistiky a sociální reality v kritické perspektivě anti-esencialisticky orientovaných autorů, 2) v souvislosti se sčítáním lidu vymezit a kontextualizovat kategorie jako je identita, národnost, etnicita, rasa, mateřský jazyk a víra, 3) v perspektivě různých teorií (především aktuálních teorií etnicity) poskytnout historický přehled cenzů v českých zemích ve srovnání s vybranými zahraničními cenzy, 4) analyzovat proces „identitární mobilizace“ v případě Romů, Moravanů, Poláků na Těšínsku, vyznavačů víry řádu rytířů Jedi a katolíků, který se odehrál v českých médiích a oficiálních dokumentech v souvislosti se Sčítáním lidu, domů a bytů 2011, resp. 2001. Uvedených cílů, které jsou příkladným způsobem formulovány buď v úvodu práce nebo jsou jimi exponovány jednotlivé kapitoly, autorka dosahuje způsobem přesahujícím obvyklou úroveň diplomových prací.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Z hlediska obsahového zpracování v první řadě vyzdvihují, že autorka do polohy pojmu kultivuje výraz „identitární mobilizace“, který coby nedefinovanou rétorickou figuru používá Maxmilián Strmiska, přičemž jej činí čepem, kolem kterého se otáčí koncepce celé diplomové práce na teoretické i empirické úrovni. V souvislosti s problematikou cenzů, autorka vyzrálým způsobem představuje aktuální společenskovední konceptualizace kategorie identity, etnicity a národnosti, poněkud stručněji pak téma náboženské víry a mateřského jazyka. Přehledem různých způsobů instrumentálního využití cenzů při identitární mobilizaci si Jitka Zalabáková vytváří bázi pro komparativní interpretaci toho, jakým způsobem různé kategorie aktérů uchopovaly proces a výsledky SLDB v ČR v roce 2011 a 2001. Analýza mediálních a institucionálních reprezentací SLDB se opírá o kvantitativní obsahovou analýzu doplněnou o kvalitativně orientované interpretace vybraných textů a relevantních audiovizuálních produktů. Hypotézy jsou formulovány a testovány korektně, přiměřeně a transparentně, výsledky jsou prezentovány s oporou v přehledných přílohách.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Byť jsem v textu narazil na pár překlepů či gramatických chyb, považuji stylistickou a jazykovou úroveň práce za výbornou. Dodržování zvoleného bibliografického úzu autorce rovněž nečiní problém, práci se zdroji považuji za velmi zodpovědnou. Pouze obr. 5, na který se odkazuje na str. 50, v příloze (mého výtisku práce) chybí.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Diplomovou práci Jitky Zalabákové považuji ve všech sledovaných ohledech za vynikající, návrh pěkně ukazuje možnosti sociální a kulturní antropologie při studiu aktuálního tématu v kontextu moderních společností. Domnívám se, že po příslušných úpravách je možné ji publikovat v podobě jedné až dvou studií.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Z předběžných výsledků SLDB 2011 vyplývá, že „identitární mobilizace“ v případě přihlášení občanů ČR k romské národnosti spíše selhala. Čím si to vysvětlujete? A čím si vysvětlujete rozdíl mezi počtem lidí přihlášených k romské národnosti a počtem těch, kteří označili jako svůj rodný jazyk romštinu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Výborně

Datum:

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

**PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
posudek oponenta**

Práci předložila studentka: Jitka Zalabáková

Název práce: Sčítání lidu, domů a bytů 2011 v optice teorii identity

Oponoval:

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE:

Jako hlavní cíl práce je postulováno „kritické zhodnocení fenoménu sčítání lidu“, přičemž zvláštní místo zde zaujímá kvalitativní a kvantitativní analýza mediálních reprezentací a prezentací „sčítací“ praxe v ČR. Vedle primárně sledované české situace se autorka věnuje také několika zajímavým exkurzům sčítací praxe z několika dalších oblastí. Jitka Zalabáková se rozhodla ve své studii tematicky sledovat zejména střet občanského a etnického principu, tedy nahlížet a z analytické metaúrovně interpretovat proces sčítání obyvatelstva v souvislosti doprovodných etnických kategorizací. Tato ústřední problematizace do značné míry prostupuje všemi částmi práce, v nichž je čtenář seznamován s jednotlivými dílčími poznatky, jejichž sumarizace ústí do závěrečného shrnutí.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Pramennou základnu analytické části studie představují jednak publikované údaje různých institucí a jednak materiály publikované v českých médiích. Jitka Zalabáková nadto prokázala znalost základní odborné literatury. Zvláště je třeba ocenit, že se jednalo i o literaturu zahraniční provenience, což autorce umožnilo aplikovat komparativní perspektivu při pohledu na sledované strategie související se „sčítacími“ aktivitami. Dále je nutno vyzdvihnout, že autorka zdařile aplikovala vůči sledované problematice dekonstruktivistický přístup.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Z formálního hlediska je předložená práce rozčleněna do čtyř hlavních oddílů, v jejichž rámci je probíraná problematika smysluplně strukturována a logicky propojena. Kromě menších překlepů (např. na s. 53 či 55) je snad ještě možno autorce lehce vytknout určitou „šroubovitost“ v používání někdy až zbytečně dlouhých nebo častých citátů. Některým pasážím (srov. zejména Závěr) by ze

stylistického hlediska více slušela parafráze názoru dané autority. Přílohy práci vhodně doplňují a prohlubují informace uváděné ve vlastním textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Práce působí celkově kompaktním dojmem, ze stylistického hlediska je napsaná čtivě, jednotlivé kapitoly jsou logicky členěny a obsahově na sebe navazují.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Do jaké míry se u „sčítání lidu“ skutečně jedná o sociální fenomén, jak autorka od počátku své práce axiomaticky postuluje? Nejsme zde spíše konfrontováni se sociální strategií, ne tedy se spontánním sociálním projevem, který má specifickou společenskou funkčnost? Spočívá tato funkčnost ještě v něčem jiném než jen v (práci diagnostikované) instrumentalizaci etnicity pro potřebu nadindividuální „kolektivní existence“?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Předložená studie splňuje podmínky kladené na magisterské práce, navrhované hodnocení: Výborně.

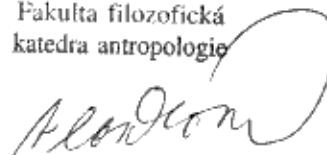
Datum: 23. 05. 2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby diplomové práce:

Téma práce: Sčítání lidí, domů a bytů 2011
v optice, teorii identity

vedoucí práce:

oponent: Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

průběh obhajoby:

Komise představila posudky předložené diplomové práce. Studentka reagovala na otázky vyplývající z posudků.

Práce byla obhájena.

Členové zkušební komise:

PhDr. Mgr. Marek Jakoubek, Ph.D.

Mgr. Daniel Sosna, Ph.D.

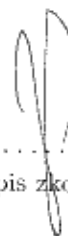
RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

Mgr. Lenka Jakoubková Budilová,
Ph.D.

Mgr. Ladislav Toušek

Klasifikace: *výborně*

Datum obhajoby: 31. května 2012

.....
podpis zkoušejícího